

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2133

הצעת חוק הגבלת פעולות אנשי דת בלתי מורשים בצבא הגנה לישראל ובמשטרת ישראל, התשפ"ג–

2023

- הגדרות 1. בחוק זה, "איש דת" – רב, כומר, קאדי, או כל אדם אחר שהוא בעל סמכות או תפקיד באחת העדות הדתיות, וכן כל אדם המנהל תפילות או טקסים בעלי אופי דתי מכל סוג שהוא.
- הגבלת פעילות אנשי דת 2. (א) לא ייכנס איש דת למתקן צבאי לשם ביצוע פעולה בתוקף היותו איש דת, לא יישא דברים מתוקף היותו איש דת, ולא יבצע טקס דתי בפני חיילים בפעילות מאורגנת מטעם הצבא, אלא אם כן ניתן לכך אישור בכתב ומראש על ידי קצין בדרגת אלוף או אם מדובר באיש דת שהוא חייל אשר משרת בשירות ביטחון כהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986.¹
- (ב) לא ייכנס איש דת למתקן משטרתי לשם ביצוע פעולה בתוקף היותו איש דת, לא יישא דברים מתוקף היותו איש דת, ולא יבצע טקס דתי בפני שוטרים בפעילות מאורגנת מטעם המשטרה, אלא אם כן ניתן לכך אישור בכתב ומראש על ידי קצין בדרגת ניצב או אם מדובר באיש דת המשמש כשוטר, כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א–1971.²

דברי הסבר

הצעת החוק נועדה למנוע מצב שבו אנשי דת שאינם אנשי צבא או שוטרים ואינם חלק ממערך שירותי הדת של צה"ל או המשטרה, מגיעים למתקנים ולבסיסי צבא ולמתקנים משטריים לקיום טקסים דתיים, תפילות או מסעי "התעוררות" למיניהם, להטפה לחזרה בתשובה או לקיום מצוות הדת, וזאת ללא אישור של ראשי הצבא והמשטרה.

בצבא הגנה לישראל ובמשטרת ישראל משרתים בני דתות שונות, וכן חילונים, וכל טקס או אירוע שמשותף בו איש דת, עלול שתהיה בו משום כפייה דתית, או מראית עין של כפייה כזו. משום כך, נדרשת

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.
² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

מעורבות של דרגי הפיקוד הבכירים בעניין.

הצעת החוק אינה פוגעת בסמכות אנשי דת מקרב כוחות הביטחון כגון הרבנים הצבאיים ומקרב המשטרה, והיא משאירה אפשרות למקרים שבהם יותרו חריגים לביקורים של אנשי דת על ידי קצין בדרגת אלוף או על ידי קצין בדרגת ניצב במשטרה (למשל: לצורך קיום דיון בנושאים שונים בהשתתפות אנשי דת בצד אחרים, אירוח אנשי דת מצבאות זרים, וכיוצא בזה).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת אילן שלגי וקבוצת חברי הכנסת (פ/2311; פ/3044), על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ (פ/2051/18); פ/3444) ועל ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/4328/18), על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/570/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/784/20), על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חברת הכנסת מיכל רוזין (פ/11/21), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/970/22; פ/738/23) ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1210/24) ועל ידי חברת מיכל רוזין (פ/2777/24).

הצעת החוק זהה לפ/2777/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' בשבט התשפ"ג (30.01.2023)